

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 21. mája 2015*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Protokol o výsadách a imunitách Európskej únie — Článok 12 druhý odsek — Daň vyberaná v prospech obcí zaťažujúca osoby vlastníace alebo užívajúce obydlie na ich území — Horná hranica — Sociálne opatrenie — Zohľadnenie platov, miezd a požitkov, ktoré Európska únia vypláca svojim úradníkom a iným zamestnancom“

Vo veci C-349/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Conseil d'État (Francúzsko) z 2. júla 2014 a doručený Súdnemu dvoru 21. júla 2014, ktorý súvisí s konaním:

Ministre délégué, chargé du budget,

proti

Marlène Pazdziejovej,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Tizzano, sudcovia A. Borg Barthet, E. Levits, M. Berger a F. Biltgen (spravodajca),

generálny advokát: P. Mengozzi,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— francúzska vláda, v zastúpení: D. Colas a J.-S. Pilczer, splnomocnení zástupcovia,

— belgická vláda, v zastúpení: S. Vanrie a J.-C. Halleux, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: F. Clotuche-Duvieusart, I. Martínez del Peral a W. Roels, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: francúzština.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu druhého odseku článku 12 Protokolu o výsadách a imunitách Európskej únie, ktorý je pripojený k Zmluvám o EÚ, FEÚ a ESAE (ďalej len „protokol“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Ministre délégué, chargé du budget (poverený minister zodpovedný za rozpočet), a pani Pazdziejovou vo veci zohľadnenia platu, ktorý jej vypláca Európska únia, pri určení hornej hranice splatnej dane vyberanej v prospech územných celkov nazývanej „daň z bydliska“, stanovenej osobám, ktoré vlastnia alebo užívajú na súkromné účely priestory na bývanie vo Francúzsku k 1. januáru zdaňovaného roka.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Článok 12 protokolu stanovuje:

„Úradníci a ostatní zamestnanci Únie podliehajú v prospech Únie dani z plátov, miezd a požitkov vyplácaných im Úniou v súlade s podmienkami a postupmi ustanovenými Európskym parlamentom a Radou v súlade s riadnym legislatívnym postupom prostredníctvom nariadení po porade s dotknutými inštitúciami.

Sú vyňatí z vnútroštátnych daní z plátov, miezd a požitkov vyplácaných Úniou.“

Francúzske právo

- 4 Článok 1414 A francúzskeho všeobecného daňového zákonníka v znení, ktoré sa uplatňuje na skutkový stav vo veci samej, stanovuje spôsoby výpočtu hornej hranice splatnej dane z bydliska takto:

„I. Daňovníci iní ako tí, ktorí sú uvedení v článku 1414, ktorých výška príjmu za predchádzajúci rok neprekročila hranicu uvedenú v článku 1417 ods. II, sú z úradnej moci oslobodení od časti dane z bydliska, ktorá sa vzťahuje k miestu ich hlavného bydliska, presahujúcej 3,44 % ich príjmu v zmysle článku 1417 ods. IV zníženej o sumu:

- a) v kontinentálnom Francúzsku o 5 038 eur za prvú časť rodinného kvocientu a ďalších 1 456 eur za prvé štyri polčasti a 2 575 eur za každú ďalšiu polčasť od piatej polčasti,

...

II. 1. Na účely uplatňovania odseku I:

- a) Príjmom sa rozumie finančný príjem domácnosti daňovníka, na meno ktorého sa daň vyrubuje;

...“

- 5 Článok 1417 rovnakého zákonníka spresňuje hraničné hodnoty a spôsob výpočtu referenčného zdaňovaného príjmu:

....

II. Ustanovenia článku 1414 A sa uplatňujú na zdaniteľné osoby, ktorých výška príjmu v predchádzajúcom roku, na základe ktorej bola vyrubená daň, nepresahuje sumu 23 224 eur za prvú časť rodinného kvocientu zvýšenú o 5 426 eur za prvú polčasť a 4 270 eur za každú ďalšiu polčasť od druhej polčasti, z ktorých sa vychádzalo pri výpočte dane z príjmu týkajúcej sa tohto príjmu....

...

IV. 1. Na účely uplatňovania tohto článku sa výškou príjmu rozumie čistá výška po prípadnom uplatnení pravidiel kvocientov príjmu vymedzených v článku 163-0 A a preplatok zrážok na daň z príjmu z predchádzajúceho roka.

Táto suma sa zvyšuje o:

...

c) výšku príjmu... poberaného úradníkmi medzinárodných organizácií...,

...“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 6 Pani Pazdziej, ktorá je úradníčkou Únie, je spolu so svojim partnerom, s ktorým uzavrela „občianskoprávny pakt o solidarite“ v zmysle francúzskeho občianskeho práva, vlastníčkou domu v Lomme (Francúzsko).
- 7 Keďže sa domnievala, že na základe druhého odseku článku 12 protokolu sa odmeny, ktoré poberá od Únie, nemajú zohľadňovať pri výpočte referenčného zdaňovaného príjmu použitého pri určení hornej hranice dane z bydliska v súvislosti s domom, v ktorom býva so svojim partnerom, požiadala príslušný daňový úrad, aby z úradnej moci znížil túto daň za rok 2010.
- 8 Rozsudkom z 13. mája 2013 Tribunal administratif de Lille (Správny súd v Lille) (Francúzsko) vyhovel tejto žiadosti.
- 9 Ministre délégué, chargé du budget podal proti tomuto rozsudku kasačný opravný prostriedok na vnútroštátny súd, ktorý predložil návrh na začatie prejudiciálneho konania. Tento súd pripomína, že podľa judikatúry Súdneho dvora ustanovenia druhého odseku článku 12 protokolu vylučujú, aby členské štáty akokoľvek nielen priamo, ale aj nepriamo zdaňovali odmeny vyplácané Úniou.
- 10 Z rozsudku Vander Zwalmen a Massart (C-229/98, EU:C:1999:501) však podľa neho na jednej strane vyplýva, že tieto ustanovenia nebránia tomu, aby sa daňové zvýhodnenie, ktoré sa nediskriminačným spôsobom uplatňuje na domácnosti s príjmami pod určitou hranicou, nepriznalo domácnostiam, v ktorých je jeden z partnerov úradníkom alebo iným zamestnancom Únie, ak jeho plat presahuje túto hranicu.
- 11 Na druhej strane z údajov vyplývajúcich z rozsudku Bourges-Maunoury a Heintz (C-558/10, EU:C:2012:418), v ktorom išlo o spôsob stanovenia najvyššej sumy francúzskej solidárnej dane z majetku, podľa neho vyplýva, že článok 12 protokolu bráni tomu, aby sa pri výpočte splatnej dane zohľadnili odmeny úradníkov alebo iných zamestnancov Únie.

- 12 Za týchto podmienok Conseil d'État rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Bránia ustanovenia druhého odseku článku 12 protokolu pri výpočte teoretického príjmu zdaňovanej domácnosti akémukoľvek zohľadneniu odmien poberaných úradníkom alebo iným zamestnancom Únie, ktorý je členom tejto domácnosti, keďže takéto zohľadnenie môže mať vplyv na výšku zdanenia danej domácnosti, alebo je potrebné pokračovať vo vyvodzovaní dôsledkov z rozsudku Vander Zwalmen a Massart (C-229/98, EU:C:1999:501) v prípade, ak cieľom zohľadnenia takýchto odmien je len preveriť – vzhľadom na prípadné uplatnenie sociálneho opatrenia oslobodenia od zaplatenia dane, priznania zníženia daňového základu alebo všeobecnejšie odpustenia dane – či je teoretický príjem zdaňovanej domácnosti nižší ako hranica definovaná vnútroštátnym daňovým právom na priznanie tohto sociálneho opatrenia, prípadne formulovaného v závislosti od teoretického príjmu?“

O prejudiciálnej otázke

- 13 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa druhý odsek článku 12 protokolu má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ako je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá zohľadňuje platy, mzdy a požitky vyplácané Úniou svojim úradníkom a iným zamestnancom pri určení hornej hranice splatnej dane z bydliska vyberanej v prospech územných celkov v súvislosti s prípadným oslobodením od tejto dane.
- 14 Na to, aby sa zodpovedala táto otázka, treba pripomenúť, že článok 12 protokolu zaručuje jednotné zdanenie uvedených platov, miezd a požitkov pre všetkých úradníkov a iných zamestnancov Únie tým, že bráni najmä jednak tomu, aby sa ich skutočná odmena v dôsledku vyberania rôznych vnútroštátnych daní líšila v závislosti od ich štátnej príslušnosti alebo bydliska, a jednak tomu, aby táto odmena bola neprirodzene zaťažená v dôsledku dvojitého zdanenia (rozsudok Brouerius van Nidek, 7/74, EU:C:1974:73, bod 11).
- 15 V dôsledku toho právo Únie uznáva jasný rozdiel existujúci medzi príjmami podliehajúcimi vnútroštátnej daňovej správe členských štátov a platmi úradníkov a iných zamestnancov Únie, ktoré, pokiaľ ide o ich prípadné zdanenie, podliehajú výlučne právu Únie, zatiaľ čo iné príjmy úradníkov naďalej podliehajú zdaneniu v členských štátoch (pozri v tomto zmysle rozsudok Humblet/Belgicko, 6/60-IMM, EU:C:1960:48, s. 1158).
- 16 Z toho vyplýva, že oslobodenie stanovené druhým odsekom článku 12 protokolu sa týka iba vnútroštátnych daní podobnej povahy, ako majú dane, ktorými Únia zaťažuje rovnaké zdroje príjmu (rozsudok Brouerius van Nidek, 7/74, EU:C:1974:73, bod 12).
- 17 Navyše treba spresniť, že Súdny dvor už rozhodol, že druhý odsek článku 12 protokolu sa týka oslobodenia od akéhokoľvek priameho, ako aj nepriameho vnútroštátneho zdanenia platov, miezd a požitkov, ktoré Únia vypláca svojim úradníkom alebo iným zamestnancom. V dôsledku toho bráni akémukoľvek vnútroštátnemu zdaneniu, bez ohľadu na jeho povahu alebo spôsob vyberania, ktorého dôsledkom je priame alebo nepriame zaťaženie úradníkov alebo iných zamestnancov z dôvodu, že poberajú odmeny vyplácané Úniou, aj keď sa príslušná daň nevypočítava podľa výšky tejto odmeny (rozsudky Komisia/Belgicko, 260/86, EU:C:1988:91, bod 10; Tither, C-333/88, EU:C:1990:131, bod 12; Kristoffersen, C-263/91, EU:C:1993:207, bod 14, a Vander Zwalmen a Massart, C-229/98, EU:C:1999:501, bod 24).
- 18 Toto ustanovenie teda zakazuje zohľadniť platy, ktoré Únia vypláca svojim úradníkom a iným zamestnancom, pri stanovení dane z príjmu splatnej z iných príjmov, ktoré nie sú oslobodené, v prípade, ak vnútroštátne daňové právo stanovuje progresívny systém zdanenia. Vzhľadom na to, že úradník dostáva odmenu od Únie, by bol totiž zdanený vo väčšej miere, pokiaľ ide o jeho súkromné príjmy (pozri v tomto zmysle rozsudok Humblet/Belgicko, 6/60-IMM, EU:C:1960:48, s. 1160).

- 19 Článok 12 protokolu naproti tomu nezaväzuje členské štáty, aby úradníkom a iným zamestnancom Únie priznali rovnaké zvýhodnenia ako osobám vymedzeným podľa príslušných vnútroštátnych ustanovení. Tento článok iba vyžaduje, aby takáto osoba v prípade, ak podlieha určitým daniam a spĺňa podmienky príslušnej vnútroštátnej právnej úpravy, mohla získať akékoľvek daňové zvýhodnenie, ktoré je bežne dostupné pre zdaniteľné osoby, aby sa zabránilo tomu, že bude podliehať vyššej daňovej záťaži (rozsudok Tither, C-333/88, EU:C:1990:131, bod 15) alebo že sa s ňou bude zaobchádzať diskriminačne v porovnaní so všetkými ostatnými daňovníkmi (pozri v tomto zmysle rozsudok Vander Zwalmen a Massart, C-229/98, EU:C:1999:501, bod 26).
- 20 Určiť, či druhý odsek článku 12 protokolu bráni vnútroštátnej právnej úprave dotknutej vo veci samej, treba v súlade s týmito úvahami.
- 21 Ako vyplýva zo spisu predloženého Súdnu dvoru, skutočnosťou zakladajúcou vznik daňovej povinnosti pri dani z bydliska je vlastníctvo obydlia v obci na území Francúzska alebo jeho užívanie na súkromné účely, pričom základom tejto dane je čistá katastrálna hodnota pri prenájme a sadzba dane je stanovená miestnymi orgánmi.
- 22 V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že zdanenie hodnoty pri prenájme obydlia úradníka alebo iného zamestnanca Únie má objektívnu povahu a právne nijako nesúvisí s platom, mzdou a požitkami, ktoré Únia vypláca (rozsudok Kristoffersen, C-263/91, EU:C:1993:207, bod 15).
- 23 Z toho vyplýva, že daň z bydliska, o ktorú ide vo veci samej, by sa nemala považovať za podobnú zdaneniu plátov, miezd a požitkov vyplácaných Úniou svojim úradníkom a iným zamestnancom.
- 24 V tejto súvislosti okolnosť, že výška splatnej dane sa pri tejto dani môže prípadne meniť v závislosti od výšky plátov, miezd a požitkov vyplácaných Úniou, nie je rozhodujúca.
- 25 Treba totiž pripomenúť, že vo veci samej nie je sporným podriadenie úradníka alebo iného zamestnanca Únie dani z bydliska, ale iba zohľadnenie uvedených plátov, miezd a požitkov vyplácaných Úniou pri výpočte príjmu zdaňovanej domácnosti zohľadneného pri určení, či sa na osobu povinnú zaplatiť túto daň vzťahuje horná hranica dlžnej sumy pri tejto dani.
- 26 Treba pritom v prvom rade konštatovať, že vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej neobsahuje nijaké ustanovenie, ktoré by bránilo úradníkom a iným zamestnancom Únie získať čiastočné oslobodenie od dane z bydliska za rovnakých podmienok, ako sú podmienky, ktoré sa vzťahujú na akékoľvek iné zdaniteľné osoby, ktorým možno priznať toto zvýhodnenie, t. j. ak referenčný zdaniteľný príjem nepresahuje zákonne vymedzenú hranicu.
- 27 Dôvod vylúčenia čiastočného oslobodenia od dane z bydliska totiž nespočíva v skutočnosti, že ide o úradníka alebo iného zamestnanca Únie poberajúceho plat vo výške presahujúcej hranicu referenčného zdaňovaného príjmu, ale vyplýva zo všeobecnej podmienky týkajúcej sa výšky príjmu vedúcej k vzniku nároku na zvýhodnenie, o ktoré ide, pričom táto podmienka sa uplatňuje nediskriminačným spôsobom tak na úradníkov a iných zamestnancov Únie, ako aj na akékoľvek iné zdaniteľné osoby dotknutého členského štátu.
- 28 V druhom rade treba pripomenúť, že ako vyplýva z bodu 21 tohto rozsudku, daň, o ktorú ide v konaní vo veci samej, zásadne závisí od hodnoty obydlia pri prenájme a netýka sa ani platobnej schopnosti zdaniteľnej osoby, ani jej majetku ako celku. Jej platobná schopnosť sa totiž zohľadňuje iba v súvislosti so získaním daňového zvýhodnenia a nepredstavuje vlastný predmet dane z bydliska.

- 29 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že mechanizmus čiastočného oslobodenia od dane z bydliska bol zavedený na to, aby sa predišlo situáciám nespravodlivosti, a predstavuje sociálne opatrenie umožňujúce zdaňovaným domácnostiam s nižším príjmom čeliť miestnym daniam. Pripustenie vylúčenia platov, miezd a požitkov vyplácaných Úniou na základe ustanovení článku 12 protokolu by teda viedlo k prekrúteniu zavedeného sociálneho opatrenia.
- 30 Vzhľadom na všetky tieto okolnosti sa vec sama odlišuje od veci, ktorá viedla k rozsudku *Bourgès-Maunoury a Heintz* (C-558/10, EU:C:2012:418), v ktorom Súdny dvor jednak rozhodol, že právna úprava týkajúca sa solidárnej dane z majetku, o ktorú išlo v uvedenej veci, súvisí s platmi, mzdami a požitkami vyplácanými Úniou, keďže sa zohľadňovali v súvislosti s určením konečnej sadzby dane, a jednak, že dôsledkom tohto zdanenia bolo nepriame zaťaženie odmien úradníkov a iných zamestnancov Únie.
- 31 Vzhľadom na uvedené treba na položenú otázku odpovedať tak, že druhý odsek článku 12 protokolu sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ako je právna úprava dotknutá vo veci samej, zohľadňujúcej platy, mzdy a požitky, ktoré Únia vypláca svojim úradníkom a iným zamestnancom, pri určení hornej hranice splatnej dane z bydliska vyberanej v prospech územných celkov v súvislosti s prípadným oslobodením od tejto dane.

O trovách

- 32 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 12 druhý odsek Protokolu o výsadách a imunitách Európskej únie, ktorý je pripojený k Zmluvám o EÚ, FEÚ a ESAE, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ako je právna úprava dotknutá vo veci samej, zohľadňujúcej platy, mzdy a požitky, ktoré Únia vypláca svojim úradníkom a iným zamestnancom, pri určení hornej hranice splatnej dane z bydliska vyberanej v prospech územných celkov v súvislosti s prípadným oslobodením od tejto dane.

Podpisy